

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Ing. Davida Bokra a soudkyně Mgr. Kateřiny Horákové a JUDr. Michaely Janouškové ve věci

navrhovatelky: MOAB, s. r. o., IČO 07904886
sídlem Belgická 115/40, 120 00 Praha 2,
zastoupený Mgr. [jméno] [příjmení], advokátkou
sídlem U Kanálky 1359/4, 120 00 Praha 2

za účasti: 1) [jméno] [příjmení], [datum narození]
bytem [adresa]
zastoupený JUDr. [jméno] [příjmení], advokátem
sídlem Slovanská 1405/78, 405 02 Děčín
2) BLUE BOX s. r. o., IČO 62240331
sídlem Rytířská 534/13, 110 00 Praha 1
3) Česká realitní a. s., IČO 27955346
sídlem Rytířská 534/13, 110 00 Praha 1
4) ASOLO INVESTIMENTI CZ s. r. o., IČO 25428900
sídlem Rytířská 534/13, 110 00 Praha 1
5) „YAN v. o. s.“, IČO 432 27 848
sídlem Hornická 2697/13, 400 11 Ústí nad Labem

o vyloučení účastníka 1) z výkonu funkce člena statutárního orgánu, k odvolání účastnice 3) proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. srpna 2020, č. j. 74 Cm 54/2020 - 123,

takto:

Usnesení soudu prvního stupně se v odvoláním napadené části výroku I., již byl účastníci 3) pro nadepsané řízení ustanoven opatrovník, mění tak, že se účastníci 3) opatrovník pro nadepsané řízení neustanovuje.

Odůvodnění:

1. Městský soud v Praze v záhlaví uvedeným usnesením ustanovil účastníkům 2), 3) a 4) pro nadepsané řízení procesního opatrovníka [příjmení] [jméno] [příjmení], advokátku, sídlem Zelený pruh 95/97, Praha 4 - Braník (výrok I.) a konstatoval, že za účastníka 5) může v řízení jednat jen [jméno] [příjmení], narozený 6. února 1973, bytem Valtířov 28, 400 02 Velké Březno (výrok II.).

2. Výrok I. soud prvního stupně ve vztahu k účastníci 3) odůvodnil s odkazem na usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 1. září 2017, sp. zn. 14 Cmo 360/2015, tím, že účastník 1), který má být vyloučen z výkonu funkce statutárního orgánu, je jediným členem statutárního orgánu účastnice 3). Jelikož nemůže za tuto společnost v řízení jednat pro rozpor svých zájmů se zájmy společnosti (§ 21 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu /dále jen „o. s. ř.“ /),

je nutné účastníci 3) ustanovit pro nadepsané řízení procesního opatrovníka z řad advokátů dle § 29 odst. 2 o. s. ř.

3. Proti výroku I. usnesení soudu prvního stupně, a to části týkající se společnosti Česká realitní a. s., podala účastnice 3) odvolání, navrhuje, aby v této části odvolací soud usnesení soudu prvního stupně zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

4. Odvolatelka nesouhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že [jméno] [příjmení] není oprávněn jednat za odvolatelku v řízení. Z odůvodnění usnesení není patrné, v čem konkrétně soud prvního stupně shledal naplnění § 21 odst. 4 o. s. ř. Soud prvního stupně v tomto směru pouze okazuje na zmíněné usnesení Vrchního soudu v Praze. I kdyby tomu tak skutečně bylo, uplatní se zástupčí oprávnění člena dozorčí rady dle § 447 odst. 4 zákona č. 90/2012 Sb., zákona o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) /dále jen, „z. o. k.“ /. Členem a předsedou dozorčí rady účastnice 3) je Ing. [jméno] [příjmení], [datum narození], bytem Riegrova 984/84, 405 02 Děčín. Ten se již za společnost v řízení vyjádřil, ale soud prvního stupně k jeho vyjádření nepřihlédl. I kdyby soud prvního stupně pominul i tuto souvislost, měl při výběru osoby opatrovníka postupovat podle § 29 odst. 4 o. s. ř. a zkoumat, zda zde není k dispozici jiná vhodná osoba, než advokát. Takovou osobou je zmíněný člen a předseda dozorčí rady Ing. [příjmení].

5. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal usnesení soudu prvního stupně v odvoláním napadeném rozsahu (§ 212 o. s. ř.) a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné, byť argumentaci odvolatelky lze přisvědčit jen z části.

6. Soud prvního stupně správně vyšel ze závěrů zformulovaných a odůvodněných v usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 1. září 2016, sp. zn. 14 Cmo 360/2015, uveřejněného pod číslem 1/2018 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní. Řízení o vyloučení člena statutárního orgánu obchodní korporace z výkonu funkce (§ 63 a násl. z. o. k.) je řízením ve statusových věcech právnických osob ve smyslu § 2 písm. e) a § 85 písm. a) zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních /dále jen „z. ř. s.“ /. Podle § 1 odst. 3 z. ř. s. se občanský soudní řád použije podřízeně.

7. Podle úpravy zastoupení právnické osoby v občanském soudním řízení obsažené v § 21 o. s. ř.:

(1) Za právnickou osobu jedná

a) člen statutárního orgánu; tvoří-li statutární orgán více osob, jedná za právnickou osobu předseda statutárního orgánu, popřípadě jeho člen, který tím byl pověřen; je-li předsedou nebo pověřeným členem právnická osoba, jedná vždy fyzická osoba, která je k tomu touto právnickou osobou zmocněna nebo jinak oprávněna, nebo

b) její zaměstnanec (člen), který tím byl statutárním orgánem pověřen, nebo

c) vedoucí jejího odštěpného závodu, jde-li o věci týkající se tohoto závodu, nebo

d) její prokurista, může-li podle udělené prokury jednat samostatně.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije, stanoví-li tento nebo zvláštní zákon, že za právnickou osobu jednají jiné osoby.

(3) Byla-li u právnické osoby zavedena nucená správa, dočasná správa nebo správa pro řešení krize podle zákona upravujícího ozdravné postupy a řešení krize na finančním trhu, jedná za ni nucený správce, dočasný správce nebo osoba vykonávající správu pro řešení krize podle zákona upravujícího ozdravné postupy a řešení krize na finančním trhu, která má podle zákona postavení jejího statutárního orgánu, popřípadě zaměstnanci právnické osoby, které tím nucený správce, dočasný správce nebo osoba vykonávající správu pro řešení krize pověřila; jinak se postupuje podle odstavců 1 a 2.

(4) Za právnickou osobu nemůže jednat ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy právnické osoby.

(5) Každý, kdo jedná za právnickou osobu, musí své oprávnění prokázat. V téže věci může za právnickou osobu současně jednat jen jediná osoba.

8. V obecné rovině je třeba přisvědčit závěru soudu prvního stupně, podle něhož v řízení o vyloučení člena statutárního orgánu z výkonu funkce nepřipouští citované ustanovení § 21 odst. 4 o. s. ř. z důvodu střetu zájmů zastoupení dané obchodní korporace dotčeným členem jejího statutárního orgánu dle § 21 odst. 1 písm. a) o. s. ř. Střet zájmů lze dovodit už jen z toho, že je třeba nezávisle na procesním postoji daného člena statutárního orgánu ponechat v řízení na svobodném uvážení obchodní korporace, zda bude argumentovat pro aplikaci výjimky upravené v § 67 odst. 2 z. o. k., či nikoliv. Zájmy obchodní korporace a dotčeného člena statutárního orgánu v řízení mohou být protichůdné a je nutné zachovat možnost jejich svobodného prosazování.

9. Ovšem soud prvního stupně opomenul zkoumat, zda na projednávanou věc nedopadá citované ustanovení § 21 odst. 2 o. s. ř., které - je-li naplněno - možné úvahy o existenci generálního zástupčího oprávnění obchodní korporace členem statutárního orgánu dle § 21 odst. 1 písm. a) o. s. ř. a priori vylučuje.

10. Pro akciové společnosti stanoví § 447 odst. 4 z. o. k., že dozorčí rada určí svého člena, který zastupuje společnost v řízení před soudy a jinými orgány proti členu představenstva. Toto ustanovení se s ohledem na použitou obecnou formulaci vztahuje též na soudní řízení podle zákona o zvláštních soudních řízeních, tedy i na řízení o vyloučení člena statutárního orgánu z výkonu funkce. Smyslem je zajištění ochrany zájmů společnosti a člen dozorčí rady v řízení vystupuje jako zákonný zástupce společnosti.

11. V poměrech projednávané věci má odvolatelka obsazenou dozorčí radu, jejím jediným členem a předsedou je od 13. listopadu 2018 již zmíněný Ing. [příjmení], jak se podává z výpisu z obchodního rejstříku odvolatelky. Z předloženého spisu nejsou patrné žádné skutečnosti, které by ve smyslu citovaného § 21 odst. 4 o. s. ř. nasvědčovaly tomu, že zájmy Ing. [příjmení] jsou v rozporu se zájmy odvolatelky. V takovém případě měl soud prvního stupně v řízení od počátku jednat s Ing. [příjmení] jako se zákonným zástupcem odvolatelky. K ustanovení procesního opatrovníka odvolatelce dle § 29 odst. 2 o. s. ř. nebyl důvod, neboť nejde o žádný z tam popsanych případů (nenastala absence osoby oprávněné za ni v řízení jednat, ani není sporné, kdo takovou osobou je). Za této situace je nadbytečné zabývat se úvahami o vhodnosti té či oné osoby pro výkon funkce procesního opatrovníka odvolatelky.

12. S ohledem na shora uvedené skutečnosti dovolací soud usnesení soudu prvního stupně v odvoláním napadené části změnil tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí (§ 220 odst. 1 písm. b/ o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení je dovolání přípustné jen za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.; lze je podat ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení k Nejvyššímu soudu prostřednictvím Městského soudu v Praze.

Praha 2. listopadu 2020

Mgr., Ing. David Bokr
předseda senátu